

XL.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov angaaende Anlæg og Drift af en Jernbane gjennem det sydlige Sjælland fra Vandrup Station paa den østjydske Jernbane til Strandby paa Sjællands Vestkyst, samt angaaende Anlæg af en Havn paa sidstnævnte Punkt.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 10de April 1865.)

Hensigten med det af Regjeringen forelagte Lovudkast er at forstaafe Sjælland en Udskibningshavn paa Vestkysten og sette denne i Forbindelse med det under Arbejde værende jyske Jernbaneanet. Udvalget erkjender, at dette Formaals Opnaaelse har en stor Betydning, ikke alene for Sjælland selv, men muligen ogsaa for Dérne, navnlig efterat Danmark har mistet Herredømmet over de slesvigske Transportveje med tilhørende Udskibningssteder, og det formener derfor, at saadanne Foranstaltninger, som kunne lede til en nogenlunde betryggende Opfyldelse af dette Maal, bør forsøges, selv om de skulle være forbundne med noget Offer fra Statens Side. Dette Niemed kan imidlertid opnaaes paa flere Maader. Med Hensyn til Havneanlægget har der foreligget Udvalget flere Forslag. Der pleies saaledes Forhandling imellem Indenrigsministeriet og et engelsk Compagni angaaende Anlæg af en Havn ved Ringkjøbing, hvorpaa Concession er ansøgt af bemeldte Compagni imod Tillæbelse til at indvinde og med Eiendomsret erhverve Land i Ringkjøbing Fjord. Udvalgets Fleertal (M o n r a d, T r a m p e, T s c h e r m i n g, T u y e n og W i n t h e r) antager, at disse Forhandlinger vilde føre til et Resultat, naar der ikke stilles for overbryne Fordringer. Det nærer det Haab, at selve Foretagendet vil lykkes, og hvis dette

Haab gaar i Opfyldelse, vil man erhverve en Havn, der for hele Sjælland har en fordeeligere Beliggenhed end Strandby. Naar her til kommer, at dette Anlæg ei vil medføre nogen Udgift for Statskassen, at selve Indvæmningen af Ringkjøbing Fjord er til Fordeel for Staten, og at Anlægget af Havnene ved Strandby efter al Sandsynlighed vil medføre Opgivelsen af Ringkjøbing-Planen, maa man ønske, at Anlægget af Strandby Havn stilles i Vero, til det har vist sig, om Ringkjøbing-Planen bliver udført.

Et Udvalget forelagt Forslag til et Havneanlæg ved Skallingen kan man ikke tage Hensyn til, deels fordi det kun kan betragtes som en Skizze, deels fordi det synes at maatte blive meget kostbart, deels fordi det vilde komme til at ligge vel fjernt fra den store Jernbaneroute. Hvorvidt en passende Havn vil kunne anlægges ved Ribe, skal man ikke udtale nogen Formening om; kun saameget er vist, at Befolkningen for dens Anlæg og Vedligeholdelse vil blive stor, og Indløbet til den igjennem Knudby vil neppe kunne siges at staae høiere end Løbene i Graadby, i alt Fald ikke saameget, at det kan komme i Betragtning ved dette Spørgsmaals Afgjørelse.

Udvalget antager, at naaget man ikke for Tiden kan gaae ind paa et Anlæg af Strandby